

کودک آزاری
(مبانی، مولفه‌ها و راهبردهای درمانی)

مؤلفین
موضیه رستمی
بی بی ملیحه بهنام هاشمیان

۱۴۰۰

سرشناسه	:	رستمی، مرضیه، ۱۳۵۵-
عنوان و نام پدیدآور	:	کودک آزاری (مبانی، مولفه‌ها و راهبردهای درمانی) / مولفین مرضیه رستمی، بی بی ملیحه بهنام هاشمیان.
مشخصات نشر	:	تهران: تفکر آینده ساز، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۱۲۴ص: جدول.
شابک	:	978-622-7710-17-5
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۱۲۱-۱۲۴.
موضوع	:	کودک آزاری - Child abuse - حقوق کودک - Children's rights کودکان -- سوءاستفاده جنسی - Child sexual abuse کودک آزاری -- پی جویی - Child abuse -- Investigation کودک آزاری -- درمان - Child abuse -- Treatment
شناسه افزوده	:	بهنام هاشمیان، بی بی ملیحه، ۱۳۵۷-
رده بندی کنگره	:	HV۵/۶۶۲۶
رده بندی دیویی	:	۷۶/۳۶۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۷۵۷۰۰۴

حقوق مادی و معنوی برای انتشار این مؤلف محفوظ است و هرگونه کپی برداری پیگرد قانونی دارد

📖 عنوان کتاب

کودک آزاری

✎ تألیف مرضیه رستمی * بی بی ملیحه بهنام هاشمیان
 ✎ ناشر تفکر آینده ساز
 ✎ شمارگان ۱۰۰۰ جلد
 ✎ نوبت چاپ اول، ۱۴۰۰
 ✎ قیمت ۱۳۵ هزار تومان

ISBN: 978-622-7710-17-5

۹	پیشگفتار
---	----------

فصل اول کلیات و مفاهیم

۱۴	کودک
۱۵	رشد
۱۶	حقوق کودکان
۲۰	خشونت
۲۰	کودک آزاری
۲۰	روش‌های اعمال خشونت

فصل دوم کودک آزاری

۲۵	تاریخچه کودک آزاری
۲۶	کودک آزاری در عصر جدید
۲۸	انواع سوء رفتار
۲۹	چرا والدین فرزندان خود را کتک می زنند؟
۳۰	والدین آسیب رسان
۳۴	اثرات روانی کودک آزاری جسمی
۳۴	اثرات بدنی کودک آزاری جسمی
۳۷	تشخیص کودک آزاری جسمی
۳۹	شیوع و گستره کودک آزاری جسمی
۴۱	شیوع کودک آزاری جسمی در ایران

فصل سوم کودک آزاری جنسی

۴۵	انواع آزار جنسی
۴۶	جنس کودکان قربانی سوءاستفاده جنسی
۴۷	سن کودکان قربانی سوءاستفاده جنسی
۴۷	چه کسانی کودکان را مورد سوءاستفاده جنسی قرار می دهند؟
۴۹	زنای با محارم

- ۵۰..... تجاوز به عنف
- ۵۱..... رازداری در کودکان قربانی سوءاستفاده جنسی
- ۵۲..... تأثیرات سوءاستفاده جنسی بر کودکان قربانی
- ۵۳..... نشانه های بالینی سوء رفتار جنسی
- ۵۸..... گستره و شیوع آزار جنسی
- ۵۸..... غفلت و مسامحه
- ۵۹..... مصادیق غفلت
- ۶۰..... نشانه های سوء رفتار ناشی از غفلت و مسامحه
- ۶۰..... خصوصیات بارز غفلت فیزیکی
- ۶۱..... نشانه های روانی غفلت و مسامحه

فصل چهارم کودک آزاری عاطفی

- ۶۴..... مصادیق بدرفتاری عاطفی
- ۶۷..... آثار اجتماعی کودک آزاری عاطفی

فصل پنجم علل و زمینه های کودک آزاری

- ۷۰..... عوامل محیطی اجتماعی و فرهنگی
- ۷۰..... ۱- کودک آزاری ناشی از نظام سیاسی، قوانین و جنگ است
- ۷۴..... ۲- کودک آزاری ناشی از آداب، رسوم و نگرش های مذهبی و فرهنگ
- ۷۶..... ۳- کودک آزاری ناشی از نظام آموزشی
- ۷۸..... ۴- کودک آزاری در قالب تجارت اعضای بدن و فروش کودکان
- ۸۰..... تقسیم بندی جهانی فعالیت کودکان کار چگونه است؟
- ۸۰..... اقدامات سازمان بین المللی کار در زمینه مقابله با کار کودک چیست؟
- ۸۱..... آمار کودکان خیابانی در ایران
- ۸۲..... کار استثمارگرانه به چه معناست؟
- ۸۲..... کودک، فقر، کار، آموزش
- ۸۳..... آمار کودکان کارگر در جهان
- ۸۴..... کار کودکان در ایران

۸۶	وضعیت اشتغال کودکان ۱۷-۱۰ ساله
۸۶	گروه‌های عمده شغلی جمعیت کودک
۸۷	شکل‌های کار در کودکان
۹۰	علل عمده کار کودکان
۹۰	کار کودکان و بزه کاری
۹۱	خصوصیات کودک آزار دیده، والدین و خانواده های آزار گر
۹۱	کدام کودکان مورد آزار و اذیت قرار می گیرند؟
۹۲	کدام دسته از والدین آزارگرند.
۹۳	خانواده های تک والدی
۹۳	خانواده های طرد شده از اقوام و اجتماع
۹۳	خانواده های معتاد یا الکلی

فصل ششم درمان کودکان آزار دیده

۹۶	استراتژی کلی در درمان
۹۷	رویکردهای نظری در ارتباط با کودک آزاری
۹۸	مدل روان پزشکی
۹۸	مدل روانی- اجتماعی
۹۹	مدل اجتماعی- فرهنگی
۹۹	نظریه عمومی سیستم ها
۹۹	نظریه دسترسی به منابع
۱۰۰	دیدگاه بوم شناختی
۱۰۰	الگوی انتقالی
۱۰۰	مدل رفتاری- شناختی
۱۰۲	کودک با تجربه آزار دیدگی در مدرسه
۱۰۳	تنظیم هیجانات / عواطف
۱۰۳	تاب آوری پریشانی
۱۰۳	اضطراب عملکرد

پیشگفتار

کودک آزاری در انواع جسمانی، روانی، جنسی و غفلت از کودک، سابقه‌ای به درازای عمر بشر دارد، هرچند به عنوان یک معضل بهداشتی دیر زمانی نیست که مورد توجه قرار گرفته است. در تعریفی محافظه کارانه کودک آزاری به هر گونه رفتار نامناسبی که بر عملکرد رفتاری شناختی، عاطفی و جسمی کودک تأثیر منفی داشته باشد گفته می‌شود. کودک آزاری که اغلب در روند تعامل کودک و والدین به ویژه در شرایط وجود تعارض رخ می‌دهد. حل تعارض به فرآیندهایی اطلاق می‌شود که در تعامل‌های بین فردی از سوی طرفین به کار گرفته می‌شود تا به توافق نایل شوند. تمایل افراد برای رسیدن به هدف از یک سو و میل به حفظ رابطه با دیگران از سوی دیگر باعث شکل گیری روش‌هایی برای حل تعارض می‌شود که در هر یک از گروه‌های سنی متفاوت است. این روش‌ها عبارتند: از اجبار، روان سازی، حل مسأله، کناره گیری و توافق.

کودک آزاری فقط به معنای کبودی دور چشم کودکان نیست. اذیت و آزار جسمانی به دلیل علانمی که از خود به جای می‌گذارد، مسئله بسیار تکان دهنده‌ای هستند، اما همه نشانه‌های کودک آزاری به یک اندازه آشکار نیستند. نادیده گرفتن نیازهای کودکان، قرار دادن آنها در موقعیت‌هایی خطرناک بدون مراقبت از آنها، قرار گرفتن در معرض موقعیت‌های تعرض جنسی، یا لقاء احساس بی ارزش یا احمق بودن به آنها نیز نوعی کودک آزاری و بی توجهی محسوب می‌شود. این امر نیز می‌تواند آسیب‌های عمیق و ماندگاری بر روی بچه‌ها ایجاد کند.

صرف نظر از نوع سوءاستفاده، نتیجه آن یک آسیب عاطفی جدی بر جای می‌گذارد. اما همواره در چنین شرایطی کمک نیز در دسترس است. اگر گمان می‌کنید کودکی از سوءاستفاده یا بی‌توجهی رنج می‌برد، در ابتدای امر لازم است که با او حرف بزنید. پس از متوجه شدن مشکل، کمک کنید تا کودک و فرد متجاوز در اسرع وقت کمک لازم را دریافت کنند.

متأسفانه کودک آزاری به طور کامل در قوانین جرم شناسی تعریف نشده است. با وجود این که، جرائمی که کودکان تجربه می‌کنند بسیار شبیه به بزرگسالان است، اما مجازات رفتارهای خشونت بار و مجرمانه‌ای که توسط افراد در مورد کودکان انجام می‌شود، وضعیت مبهمی در قانون دارند. برای مثال تنبیه و آزار جسمی کودکان، هرچند از لحاظ قانونی جرم است، اغلب مورد پیگرد قانونی قرار نمی‌گیرد.